

KOMENTÁR SOPK K VÝVOJU NA TRHU ROPY A PALÍV

24.9.2026 - Úrad SOPK | Slovenská obchodná a priemyselná komora

Aktuálna produkcia a spotreba ropy na svete je cca 37 mld. barelov (5 mld. ton) ročne, teda asi 102 mil. barelov denne. Zhruba 40 % z tohto množstva sa stáva predmetom medzinárodného obchodu. Finančná hodnota globálneho trhu s ropou a ropnými plynmi predstavuje obrovskú sumu 6,5 bilióna USD. Tri ropné veľmoci - USA, Saudská Arábia a Rusko sú najväčší producenti a zároveň aj najväčší exportéri ropy so 40-percentným podielom na trhu. Najväčšími importérmi sú Čína (14 mil. barelov denne), USA (6 mil. barelov denne) a India (5 mil. barelov denne).

V roku 2025 doviezla celá Európska únia 3,43 mld. barelov ropy, čo predstavuje cca 23 % z celosvetového importu. Hlavnými dodávateľmi do Európskej únie sú dnes USA, Kazachstan a Nórsko (každý 12 - 15 % podielom). Arabské krajiny a Blízky východ sa podieľa na dodávkach cca 30 %. Ruská federácia kryje asi 3 % spotreby EÚ, ale je známe, že ropné produkty z ruskej ropy sa bežne dovážajú do Európy (najmä z Indie).

Z uvedených dát je zrejmé, že ak došlo k vyblokovaniu ruskej ropy na západné trhy zavedením rozsiahlych sankcií, k vyprovokovaniu vojenského konfliktu na Blízkom východe so zablokováním najdôležitejších námorných koridorov v Hormuze a Bab el Mandabe, ak USA vyčerpali svoje strategické rezervy a veľká časť ruských rafinérií bola vyradená z prevádzky dronovými útokmi, nemohlo to skončiť inak ako celosvetovou ropnou a palivovou krízou. Prejavuje sa jednak cenou ropy nad 100 USD za 1 barel, ale najmä vysokými cenami nafty a benzínu, ktoré už v Európe atakujú cenu 3 € za 1 liter a 8 USD za galón v USA. To sa v krátkej dobe premietne do zvyšovania cien ostatných komodít a služieb.

Pred pol rokom sme upozorňovali, že problém nastane až vtedy, keď sa do ťažkostí dostanú veľkí hráči. Táto situácia je už tu a vyžiadala si okamžité radikálne riešenia. Pod tlakom Číny Irán v utorok 22. septembra oznámil, že je pripravený otvoriť Hormuz, čo sa okamžite prejavilo na znížení cien ropy. Americký prezident vyzval Ukrajinu, aby prestala atakovať ruské rafinérie, čo smeruje k dohode medzi Ruskom a Ukrajinou o zastavení vzájomných útokov na energetické zariadenia.

Toto všetko však nebude stačiť, musí dôjsť k zásadným dohodám o vybudovaní nového systému kolektívnej bezpečnosti, o ukončení pretekov v zbrojení, o nastolení nového obchodného, vedecko-technického a investičného poriadku vo svete. Iba tak sa dosiahne udržateľný vývoj svetovej ekonomiky.

V tomto smere vidíme, že Európska komisia, ale i ostatné orgány Európskej únie spia a nevyvíjajú žiadnu iniciatívu prijať rázne rozhodnutia na medzinárodnej úrovni, ale ani do vnútra Európskej únie.

SOPK očakáva od vlády SR, že - tak, ako pri začiatku iránskej krízy - zasiahne a stabilizuje ceny pohonných hmôt. Do úvahy prichádza zastropovanie cien palív, marží producentov a predajcov a zníženie spotrebnej dane. Paralelne s tým by sa mala dohodnúť so Slovnaftom delba mimoriadneho zisku, čo by pokrylo náklady na stabilizáciu. Máme stále bezpečné dodávky ropy cez ropovod Družba a podľa vyjadrenia vedenia Slovnaftu ide stále o najlacnejšie riešenie dovozu ropy. Pre Slovensko bude veľmi dôležité, ako sa bude vyvíjať vzťah medzi majiteľmi MOLu a vládou Pétra Magyara. Maďarská vláda má totiž v MOLe 1 preferenčnú akciu, ktorá jej umožňuje vetovať akékoľvek strategické rozhodnutia MOLu. Toto právo veta uplatnila maďarská vláda v uplynulých dňoch, kedy

zakázala MOLu vybudovať strategické sklady ropných produktov na hraniciach s Ukrajinou.

<https://www.sopk.sk/urad/top/komentar-sopk-k-vyvoju-na-trhu-ropy-a-paliv>